

**Česká školní inspekce
Pražský inspektorát
Arabská 683, 160 66 Praha 6**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIA-3610/23-A
Sp. zn. ČŠIA-S-527/23 A

Název	Základní umělecká škola, Praha 9, Ratibořická 30
Sídlo	Ratibořická 30, 193 00 Praha 9
E-mail	zus.hp@seznam.cz
IČO	61 385 069
Identifikátor	600 002 055
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Libor Zíka
Zřizovatel	Hlavní město Praha
Místo inspekční činnosti	Baštýřská 67, Praha 9 Generála Janouška 1060, Praha 9 Ratibořická 1899/30, Praha 9 Ratibořická 2299, Praha 9
Inspekční činnost na místě	11. 12. 2023 – 13. 12. 2023

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní uměleckou školou podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Základní umělecká škola (dále „škola“ nebo „ZUŠ“) poskytuje vzdělávání ve třech uměleckých oborech - hudebním, výtvarném a literárně dramatickém, v nichž organizuje přípravné studium, základní studium I. a II. stupně a v hudebním oboru také studium pro dospělé. Výuka probíhá v sídle školy a na odloučených pracovištích městského obvodu Praha 9 (v objektu mateřské školy v docházkové vzdálenosti, v pobočkách Černý Most a Hostavice a také v pronajatých učebnách Základní školy Generála Janouška na Černém Mostě). K termínu inspekční činnosti se ve škole vzdělávalo 1106 žáků, nejvyšší povolený počet žáků (1150) byl téměř využit. Nejpočetněji je zastoupen hudební obor. Vzdělávací nabídka hudebního oboru se od předchozího inspekčního hodnocení v roce 2016 rozšířila, zahrnuje klasická studijní zaměření s širokým obsazením hry na dechové nástroje včetně hry na hoboj, fagot a tubu. Ve škole působí řada instrumentálních souborů (dechová kvarteta, smyčcový, kytarový a dechový orchestr, Big Band nebo rocková kapela) a několik pěveckých sborů.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitel školy (dále „ředitel“) působí ve funkci od roku 2005 a při jejím řízení vychází z dlouhodobých zkušeností a nastavené koncepce rozvoje. Koncepční záměry se daří úspěšně naplňovat v oblasti rozvoje jednotlivých oborů, zejména podporou komorní, souborové a orchestrální hry a vytvářením příležitostí ke kolektivní spolupráci žáků. Výchovně vzdělávacími strategiemi uplatňovanými ve výuce a v četných uměleckých aktivitách škola úspěšně rozvíjí klíčové kompetence žáků a vytváří příznivé podmínky pro jejich prezentaci na veřejnosti jako přirozenou součást vzdělávání.

Organizační struktura je účelně nastavena a odpovídá velikosti a potřebám školy. Část kompetencí v oblasti řízení jsou delegovány na statutární zástupkyni (např. kontrolní a hospitační činnost), zajištěním metodického vedení jsou pověřeni vedoucí učitelé jednotlivých oddělení. Funkčním poradním orgánem ředitele je pedagogická a umělecká rada.

V kvalitě personálních podmínek se projevuje osvědčený způsob výběrových řízení (pohovor s následnou pedagogickou ukázkou) i nastavený systém dalšího vzdělávání podporující profesní rozvoj pedagogů. Od posledního inspekčního hodnocení v roce 2016 došlo v souvislosti s navýšením počtu žáků k nárůstu počtu pedagogů téměř o třetinu. Výuku zajišťuje 62 odborně kvalifikovaných pedagogických pracovníků.

Vícezdrojové financování a efektivní nakládání se získanými zdroji umožňuje postupnou obnovu materiálně technických podmínek školy. Od posledního inspekčního hodnocení došlo k výraznému zlepšení vybavení informačními technologiemi (školní informační systém včetně notebooků pro pedagogy) nebo k rozšíření a odhlučnění učeben pro výuku bicích nástrojů. Náležitá péče je věnována údržbě a doplňování sbírek hudebních nástrojů, škola umožňuje jejich zapůjčování žákům. Prostorové podmínky školy jsou však vzhledem k četnosti kolektivní výuky, tj. souborů, orchestrů a sborů, a také k frekvenci pořádaných koncertů limitující. Hlavní budova školy disponuje pouze malým komorním sálem, proto škola často využívá pronájem sálu místního zámku nebo divadla, galerii na Černém Mostě nebo pražské koncertní sály. Vchody do objektů vzdělávání jsou uzamčeny nebo opatřeny videokamerou. Zajištěný systém vstupu a odchodu žáků za přítomnosti pedagogů je funkční.

Škola úzce spolupracuje se zákonnými zástupci, s místními úřady městské části Praha 14 a 20 a rozvíjí partnerství s okolními školami a veřejnými institucemi.

Hodnocení průběhu vzdělávání

V individuální výuce hudebního oboru vládla příjemná tvořivá atmosféra. Aplikované metody a formy práce byly účinné a vycházely převážně ze standardních metodik výuky nástrojové hry a zpěvu. Značná pozornost byla věnována začínajícím žákům se zřejmou snahou o upevnění kvalitních základů pro jejich další rozvoj. Vyučující efektivně pracovali s chybou a využívali ji jako vhodný prostředek ke zdokonalování technických a výrazových schopností žáků. Důsledně dbali na detailní dopracování všech složek studovaných skladeb a obtížná místa efektivně podpořili vlastní ukázkovou hrou nebo hlasovým projevem. Studovaný repertoár a výkony žáků většinou odpovídaly očekávané ročníkové úrovni, někteří ji však svou technickou vyspělostí a celkovou muzikálností vysoce převyšovali. Pozitivně je hodnocena také práce s žáky s odlišným mateřským jazykem nebo empatický a trpělivý přístup ve výuce žáků s potřebou individuální podpory. V části hodin chybělo závěrečné shrnutí a vyhodnocení splnění vzdělávacího cíle, ve většině také vedení žáků k sebehodnocení. Kolektivní výuka hudební nauky byla pečlivě připravena a zdařile vedena. Teoretické učivo bylo poutavě vysvětleno, podpořeno vhodnými názornými ukázkami, vhodně střídáno s praktickými činnostmi intonačními, rytmickými, poslechovými, pěveckými nebo nástrojovými, do nichž se žáci aktivně zapojovali. Účelně byla využita také digitální technika pro poslech skladeb. V závěru hodin byl ponechán prostor pro závěrečné shrnutí učiva, reflexi nebo krátké formativní hodnocení.

Výuka výtvarného oboru se vyznačovala různými pedagogickými styly, individuálním a citlivým přístupem pedagogů. Výukové bloky byly dobře připravené, jejich organizace i struktura odpovídaly stanoveným výchovně vzdělávacím cílům. Drobné didaktické nedostatky byly zapříčiněny kratší pedagogickou praxí jedné z vyučujících. Žáci byli vedeni k tvůrčímu výtvarnému experimentování a objevování. Vyučující jejich práci vhodně usměrňovali, s žáky diskutovali, ale neomezovali jejich prostor pro osobitý projev. Průběžné hodnocení prací mělo motivující charakter. Žáci po celou dobu výuky pracovali soustředěně a se zaujetím. Dílčí pokroky a dosahované výsledky dokládají zavedená žákovská portfolia prací využívaná při hodnocení.

Ve výuce literárně-dramatického oboru převládala přátelská a vstřícná atmosféra. Žáci byli vedeni ke kultivovanému hlasovému a pohybovému projevu a formou kratších hereckých etud k rozvoji představitivosti a komunikačních dovedností. Vyučující průběžně poskytovala zpětnou vazbu, pochvalu i povzbuzení, a to žákům pomáhalo v odvaze ke spontánnímu sebevyjádření. Pedagožka respektovala věkové a individuální zvláštnosti žáků a vhodně je využila při zadávání úkolů.

Dílčí didaktické nedostatky se vyskytly ve sledované výuce nehudebních oborů, např. opomíjení didaktických závěrů hodin k vyhodnocení splnění stanoveného cíle a absence vedení žáků k sebehodnocení.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Škola má kvalitně nastavený systém přijímání uchazečů ke studiu a postupu do vyšších ročníků, organizuje talentové a postupové zkoušky, včetně pravidelných přezkoušení žáků uvolněných z docházky do hudební nauky. Příležitostí ke zlepšení je zajištění náhradního způsobu výuky tohoto předmětu jako účinné podpory žáků v jejich přípravě na přezkoušení.

Vedení školy sleduje výsledky vzdělávání žáků účastí na školních a veřejných akcích, využívá informace z jednání pedagogické rady i jednotlivých oddělení. Jedním z nástrojů pro sledování individuálního pokroku žáků výtvarného oboru jsou výběrová portfolia prací

žáků. Průběžné hodnocení výsledků vzdělávání probíhá pravidelně. Při celkové klasifikaci je přihlíženo k individuálním schopnostem a možnostem každého žáka, k jeho aktivitě a tvůrčímu přístupu v hodinách, kvalitě jeho domácí přípravy a také k výsledné prezentaci na koncertech, soutěžích, přehlídkách nebo výstavách. Škola organizuje četná a pravidelná třídní vystoupení, veřejné koncerty a výstavy, kterými cíleně posiluje a rozvíjí umělecké kompetence žáků. V rámci komorní, souborové a orchestrální hry dlouhodobě úspěšně pracují orchestry a různé komorní soubory. Žáci získávají řadu ocenění v soutěžích a soutěžních přehlídkách (např. v ústředním kole soutěže ZUŠ ve hře na dechové nástroje, komorní hře s převahou dechových nástrojů, v oboru sólový zpěv, mezinárodní soutěži pěveckých sborů nebo dechových orchestrů, v klavírních a výtvarných soutěžích).

Ve sledovaném období školních roků 2021/2022 a 2022/2023 dosáhla většina žáků velmi dobrého hodnocení, převážná část klasifikovaných žáků prospěla s vyznamenáním. Občasnou dílčí neúspěšnost nebo vzdělávací problémy žáků škola řeší individuální podporou pedagogů a včasnou spoluprací se zákonnými zástupci. V hodnoceném období se jedná o jednotlivce. Žákům talentovaným nebo se zvýšeným zájmem o obor škola poskytuje účelnou podporu nad rámec běžné výuky např. intenzivnější přípravou na vystoupení, soutěže nebo k přijímacím zkouškám na školy uměleckého zaměření. Výsledky a úspěšnost žáků v přijímání na školy uměleckého zaměření škola sleduje a vyhodnocuje.

K informování zákonných zástupců o vzdělávacích výsledcích žáků je využívána školní digitální platforma, elektronický a osobní kontakt, u některých pedagogů hudebního oboru také pravidelné zápisy do žákovských sešitů.

Významné a motivující jsou výměnné nebo společné koncerty, výstavy a projekty se spřátelenými školami v rámci tradičních akcí např. ZUŠkový koktejl, Hornopočernické stodolohraní, a zahraničními umělecky zaměřenými školami Německu, Polsku, Litvě a Japonsku.

Závěry

Vývoj školy

- Od poslední inspekční činnosti v roce 2016 došlo k navýšení počtu žáků i pedagogických pracovníků, k rozšíření vzdělávací nabídky hudebního oboru o další studijní zaměření. Ve škole působí řada instrumentálních souborů.

Silné stránky

- spolupráce s umělecky zaměřenými školami v tuzemsku i v zahraničí (1.5)
- kvalifikovaný pedagogický sbor (2.3)
- výborná úroveň vzdělávání v hudebním oboru (4.1)
- škola dlouhodobě vytváří vhodné podmínky pro prezentaci výsledků vzdělávání žáků a podporuje jejich účast v soutěžích a soutěžních přehlídkách, kde žáci dosahují úspěchů na národní i mezinárodní úrovni (5.3)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Slabé stránky (oblasti ke zlepšení)

- v části hodin individuální výuky hudebního oboru a v kolektivní výuce nehudebních oborů chyběl didaktický závěr ke shrnutí učiva a vyhodnocení splnění stanoveného cíle a žáci nebyli vedeni k sebehodnocení (4.2)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- na konci vyučovacích hodin provádět shrnutí učiva, vyhodnocovat splnění stanoveného vzdělávacího cíle a ve větší míře využívat sebereflexi žáků
- zajistit náhradní způsob výuky žákům uvolněným z pravidelné docházky do hudební nauky

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá řediteli školy ve lhůtě do 30 dnů od marného uplynutí lhůty pro podání připomínek k obsahu inspekční zprávy, resp. od doručení stanoviska k připomínkám, přijmout opatření k odstranění nedostatků zjištěných inspekční činností. Tyto nedostatky jsou formulovány v části slabé stránky (oblasti ke zlepšení). Ve stejné lhůtě písemně informujte Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření, a to prostřednictvím datové schránky (g7zais9).

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Změna zřizovací listiny příspěvkové organizace s účinností od 1. 6. 2017
2. Jmenovací dekret ředitele školy ze dne 30. 6. 2005 a Potvrzení ve funkci ředitele s účinností od 1. 8. 2018 na dobu 6 let
3. Aktuální výpis z rejstříku škol a školských zařízení
4. Nájemní smlouva se ZŠ Generála Janouška, Dygrýnova 1006/21, Praha 9
5. Školní vzdělávací program Základní umělecké školy Praha 9, Ratibořická 30 s platností od 1.9. 2023
6. Školní řád platný od 1. 9. 2019, v aktuálním znění
7. Rozvrh vyučovacích hodin pedagogů pro školní rok 2023/2024 k termínu inspekce
8. Výběr třídních knih pro individuální a kolektivní výuku vedených ve školním roce 2023/2024 k termínu inspekce
9. Záznamy z pedagogických rad vedené ve školním roce 2023/2024 k termínu inspekce
10. Výroční zprávy za školní rok 2021/2022 a 2022/2023

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete prostřednictvím datové schránky (g7zais9), a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

MgA. Naděžda Ostránská, školní inspektorka, vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Bára Papáková, školní inspektorka

Mgr. Tomáš Šimek, školní inspektor

Ing. Marta Dyková, kontrolní pracovnice

11. 1. 2024